

Ursula K.
LeGuin

Deposedatii

Ediția a II-a

Traducere din limba engleză

EMIL SÎRBULESCU

ARMADA
CLASIC

Director editorial: Alexandra RUSU
Redactor-șef: Marian COMAN
Coperta: Adnan VASILE
Prepress copertă: Alexandru CSUKOR
Redactor: Andreea IANCU
Tehnoredactor: Antonela IVAN
Lector: Roxana POPESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LE GUIN, URSULA K.

Deposedații / Ursula K. Le Guin; trad. din lb. engleză: Emil Sîrbulescu. Ed a 2-a. -
București: Nemira Publishing House, 2022
ISBN 978-606-43-1322-5

I. Sîrbulescu, Emil (trad.)

821.111

Ursula K. Le Guin
THE DISPOSSESSED
Copyright © 1974 by Ursula K. Le Guin.
All rights reserved.

© NEMIRA, 1995, 2022
ARMADA este un imprint al Grupului Editorial **NEMIRA**.

Tiparul executat de PAPER PRINT INVEST, Brăila.

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-1322-5

ANARRES

URRAS

Nu era decât un zid. Nu părea important. Fusese construit din pietre nefinisate, lipite superficial cu mortar. Un adult putea cu ușurință să arunce o privire de partea cealaltă; chiar și un copil îl putea escalada. Acolo unde se intersecta cu drumul, zidul nu avea o poartă, ci devenea o simplă geometrie, o linie, ideea unui hotar. Dar ideea era reală. Importantă. De șapte generații nu existase nimic mai important pe lume decât zidul cu pricina.

Ca toate zidurile, era ambiguu, cu două fețe. Ceea ce se afla în interiorul său ori în afara sa depindea de care parte a zidului te aflai. Privit din exterior, zidul împrejmuia un teren arid de șaizeci de acri numit Portul Anarres. Pe acel teren se aflau câteva turnuri de lansare, o platformă de aterizare, trei depozite, un garaj pentru camioane și un cămin. Căminul avea un aspect trainic, neîngrijit și dezolant; nu avea niciun fel de spațiu verde, nu se vedea niciun copil prin preajmă; evident, nu locuia nimeni acolo și nici nu părea că va locui cineva prea curând. De fapt, căminul era un local de carantină. Zidul îngrădea nu numai zona de aterizare, ci și navele care soseau din spațiu, oamenii care veneau cu acestea, lumile din care proveneau și restul universului. Îngrădea universul, lăsând planeta Anarres liberă în jurul lui.

Privit de pe partea cealaltă, zidul împrejmuia Anarres. Întreaga planetă se afla în interiorul său, ca un mare lagăr de concentrare, izolat de alte lumi și de alți oameni, aflat în carantină.

Mai mulți localnici se îndreptau către zona de aterizare mergând pe drum, alții așteptau în locul unde drumul străpungea zidul.

Nu de puține ori, oamenii veneau de la Abbenay, orașul din apropiere, în speranța că aveau să zărească o nava spațială ori, pur și simplu, pentru a vedea zidul. În definitiv, era singurul zid de delimitare din lumea lor. Nicăieri nu se vedea vreun anunț cu „Trecerea interzisă!”. În special adolescenții simțeau o atracție deosebită pentru el. Se apropiau de zid. Se urcau pe el. Și mai vedeau câte o echipă de lucrători descărcând baloturi de pe camioanele cu șenile în dreptul depozitelor. Sau chiar o navă de transport, pe platformă. Acestea soseau de opt ori pe an, fără să știe nimeni când, cu excepția oficialilor care lucrau efectiv la rachetodrom, așa că, atunci când spectatorii se dovedeau destul de norocoși să zărească vreuna, aceștia erau, la început, cum nu se poate mai emoționați, după care rămâneau acolo privind; de partea cealaltă, nava părea un turn negru și imobil într-o încrengătură de macarale în mișcare. Apoi, o femeie se desprindea dintr-unul din grupurile de la depozite, spunând:

– Programul de astăzi s-a terminat, fraților.

Purta o banderolă a echipei de la Apărare – era o prezență la fel de neobișnuită ca aceea a unei nave spațiale. Și asta era ceva. Dar, deși vorbea cu blândețe, tonul îi era categoric. Era chiar comandanta acestui grup, iar, dacă era provocată, avea să fie sprijinită de șefii ei. Și, la urma urmei, nu mai era nimic de văzut. Străinii, cei de pe alte țărâmurii, rămâneau ascunși în navă. Nu ofereau niciun spectacol.

Chiar și pentru membrii echipei, spectacolul era la fel de plictisitor. Uneori, comandanta își dorea să încerce cineva să treacă de partea cealaltă a zidului sau ca unul dintre astronauții străini să sară din navă, sau ca vreun puști din Abbenay să încerce să se furișeze pe lângă navă pentru a o vedea mai bine. Dar așa ceva nu se întâmpla niciodată. Nu se întâmpla niciodată nimic. Iar când într-adevăr s-a întâmplat, a fost luată pe nepregătite.

— Mulțimea aia vrea să ajungă la nava mea? o întrebă căpitanul navei *Precautul*.

Comandanta privi și văzu că, de fapt, se adunase o adevărată mulțime în jurul porții: mai bine de o sută de oameni. Stăteau acolo fără să facă nimic, așa cum în timpul Foametei oamenii așteptaseră în gări trenurile cu alimente. Comandanta se simți cuprinsă de spaimă.

— Nu. Ei... ăă... protestează, răspuse în iotica ei greoaie, limitată. Protestează... ăă... știi de ce: din pricina pasagerului.

— Vrei să spui că îl vor pe bastardul ăsta pe care urmează să-l luăm la bord? Pe cine au de gând să oprească: pe el sau pe noi?

Pentru ea, cuvântul „bastard“, intraductibil în limba pe care o vorbea, nu însemna nimic; poate că era doar un termen străin pentru poporul ei, dar nu-i plăcuse niciodată sonoritatea acestuia, nici tonul căpitanului, nici măcar căpitanul.

— Puteți să vă purtați singuri de grijă? întrebă ea pe un ton tăios.

— Normal, ce dracu'! Ocupați-vă să descărcați repede restul de marfă. Și să mi-l aduceți pe bastardul ăla de pasager la bordul navei. Doar n-o să ne facă nouă greutateți o gloată de odonieni! Încheie căpitanul, lovind cu palma obiectul pe care îl purta la centură – un obiect metalic, asemănător cu un penis deformat –, privind-o de sus pe femeia neînarmată.

Aceasta se uită cu răceală la obiectul falic, despre care știa că este o armă.

— Nava va fi descărcată până la ora 14:00. Țineți-vă echipajul la bord, în siguranță. Lansarea va fi la ora 14:40. Dacă aveți nevoie de ajutor, lăsați un mesaj înregistrat la Centrul de control de la sol!

Femeia ieși cu pași mari, înainte ca ofițerul să-i poată răspunde. Mânia o făcea și mai categorică în fața propriei echipe și a mulțimii.

— Eliberați drumul! ordonă ea, apropiindu-se de zid. Vor trece niște camioane și cineva se poate accidenta. Faceți loc!

Bărbații și femeile din mulțime începură să se certe între ei și cu ea. Traversau în continuare drumul, iar unii trecură dincolo de împrejmuire, în interiorul perimetrului. Cu toate acestea, degajară, în mare parte, locul. Femeia nu avea deloc experiență să controleze o mulțime și nici ei nu se pricepeau să formeze o mulțime. Erau membri ai unei comunități, nu elemente ale unei colectivități; nu erau influențați de sentimentele unei mulțimi: câți oameni, tot atâtea emoții. Nu se așteptau ca ordinele să fie arbitrar, așa că nu aveau obișnuința să le nesocotească. Lipsa lor de experiență avea să-i salveze viața pasagerului.

Unii veniseră pentru a-l ucide pe trădător. Alții, pentru a-l împiedica să plece ori ca să-i strige insulte, sau doar ca să-l privească. Și toți aceștia împiedicau calea cu greu croită a asasinelor. Niciunul nu avea arme de foc, deși câțiva purtau cuțite. Pentru ei, atacul însemna luptă corp la corp; doreau să-l prindă pe trădător cu propriile mâini. Se așteptau ca acesta să vină însoțit de gardieni cu un mijloc de transport. Pe când se străduiau să inspecteze un camion cu alimente, certându-se cu șoferul furios, omul pe care îl căutau venise pe jos, de-a lungul drumului, neînsoțit. Când îl recunoscură, el traversase deja jumătate din perimetrul rachetodromului, urmat îndeaproape de cinci oficiali de la Apărare. Cei care doreau să-lucidă îl urmăriseră (mult prea târziu) și aruncaseră cu pietre în el (nu chiar așa de târziu). Abia-l atinseră pe cel vizat, căci în clipa aceea ajunsese la navă, dar o piatră mare îl izbi pe unul dintre gardieni în tâmplă, omorându-l pe loc.

Trapa navei se închise. Militarii din gardă făcură cale întoarsă, cărându-și camaradul ucis. Nu făcură niciun efort de a-i opri pe liderii mulțimii care se apropiau în fugă de navă, deși comandanta, albă la față din cauza șocului și a furiei, îi dădu dracului când ajunseră în dreptul ei, iar aceștia se abătură din drum pentru a o evita. Ajungând la navă, avangarda mulțimii se risipi și se opri, nehotărâtă. Încremenirea navei, mișcările abrupte ale macaralelor uriașe cu aspect scheletic,

imaginea stranie a pământului pârjolit, absența oricărui element la scară umană îi dezorienta. Un jet de aburi emanat de o instalație conectată la navă îi făcu pe câțiva să tresară; neliniștiți, ridicară privirea spre motoare, imense tuneluri negre, aflate deasupra capetelor lor. Undeva, dincolo de terenul de lansare, o sirenă mugi un avertisment. Mai întâi unul, apoi și ceilalți se retraseră către poartă. Nimeni nu-i opri. În zece minute, zona fusese eliberată, mulțimea fiind risipită pe drumul spre Abbenay. Totul arăta de parcă, în definitiv, nu se întâmplase nimic.

În interiorul navei *Precautul* se petreceau însă o mulțime de lucruri. Deoarece turnul de control devansase ora lansării, toate manevrele de rutină trebuiau să se desfășoare de două ori mai repede. Căpitanul ordonase ca pasagerul să fie legat cu centurile de siguranță și închis în cabina echipajului împreună cu doctorul, pentru a nu incomoda echipajul. Tot acolo se afla un ecran, pe care, dacă doreau, puteau urmări lansarea.

Pasagerul privea ecranul. Văzu suprafața rachetodromului și zidul din jurul acestuia, iar departe, dincolo de zid, în depărtare, munții Ne Theras, presărați cu boschete de holum și, din loc în loc, cu măcăciuni-de-lună argintii.

Și, deodată, toate acestea se repezără cu o viteză uluitoare în josul ecranului. Pasagerul își simți capul ținut de scaunul capitonat. Era ca la o consultație la dentist: capul împins spre spate și maxilarul deschis cu forța. Nu-i mai ajungea aerul, simțea că i se face rău, simțea cum de spaimă i se golesc măruntaiele. Întregul trup i se împotriva forțelor uriașe care puseseră stăpânire pe el. *Nu acum, nu încă, așteptați!*

Dar ochii îl salvară. Ceea ce insistau să vadă și să-i transmită îl scoase din autismul terorii. Pe ecran vedea acum o imagine stranie, o câmpie întinsă și insipidă de piatră. Era deșertul văzut de pe munții care se înălțau dincolo de Grand Valley. Cum de se întorsese la Grand Valley? Încerca să-și spună că se află într-o navă aeriană. Ba nu, într-o navă spațială. La marginea câmpiei, se zărea sclipirea luminii reflectate în apă, lumina străbătând o mare îndepărtată. Dar nu era niciun strop de apă

în acel deșert. Atunci, ce se vedea? Câmpia de piatră nu mai era plană, ci concavă, ca un castron imens, plin de strălucirea soarelui. Pe când privea cuprins de uimire, câmpia devenea tot mai puțin adâncă, revărsându-și lumina. Dintr-odată, imaginea fu străbătută de o linie abstractă, geometrică, secțiunea perfectă a unui cerc. Dincolo de arcul acela totul era negru. Această întunecime răsturna întreaga imagine, transformând-o într-un negativ. Partea reală, de piatră a acesteia nu mai era concavă, inundată de lumină, ci convexă, reflectând lumina. Nu mai era o câmpie ori un bol, ci o sferă, o bilă de piatră albă căzând înapoi în întunecime, căzând în depărtare. Era lumea lui.

— Nu înțeleg, spuse el cu glas tare.

Cineva îi răspuse. O vreme nu izbuti să priceapă că persoana care stătea lângă scaunul său îi vorbea, răspunzându-i, pentru că nu mai înțelegea ce este acela un răspuns. Nu era pe deplin conștient decât de un singur lucru – totala sa izolare. Lumea se prăbușise sub picioarele sale și rămăsese singur.

Mai mult decât frica de moarte, întotdeauna îi fusese teamă că se va întâmpla asta. A muri însemna a-ți părăsi eul și a te alătura celorlalți. Iar el se păstrase pe sine și îi pierduse pe ceilalți.

În cele din urmă, se dovedi în stare să ridice privirea spre bărbatul care stătea alături de el. Bineînțeles că era un străin. De acum înainte nu vor fi decât străini. Vorbea într-o limbă străină, iotica. Toate cuvintele aveau sens. Toate lucrurile mărunte aveau sens, doar întregul nu avea niciun sens. Bărbatul spunea ceva despre centurile care îl ținutau pe scaun. Încercă să le desfacă. Scaunul reveni brusc în poziție verticală, iar el aproape că se prăbuși ameit, fără a-și putea ține echilibrul. Bărbatul tot întreba dacă fusese cineva rănit. Despre cine vorbea? „Este el sigur că nu a fost rănit?“ Forma politicoasă de adresare directă în iotică era la persoana a treia. Omul se referea la el, i se adresa chiar lui. Nu realiza de ce ar presupune că e rănit. Bărbatul tot repeta ceva despre aruncarea pietrelor. *Dar piatra nu va lovi niciodată*, își spunea el. Privi din nou ecranul

căutând roca, piatra albă căzând înapoi în întunecime, dar imaginea de pe ecran dispăruse.

— Mă simt bine, spuse el în cele din urmă, la întâmplare.

Răspunsul său nu-l impresionă pe celălalt.

— Vă rog să veniți cu mine. Sunt medic.

— Dar mă simt bine.

— Vă rog să mă însoțiți, domnule doctor Shevek!

— Dumneata ești medic, spuse Shevek după o pauză. Eu nu sunt. Mi se spune Shevek.

— Ar trebui să vă aflați în cabina dumneavoastră, domnule, insistă doctorul, un bărbat scund, blond, cu chelie, cu fața schimonosită de îngrijorare. Există pericolul să vă infectați. Nu trebuie să veniți în contact cu altcineva decât cu mine. Am petrecut două săptămâni la dezinfecție degeaba. Dumnezeu să-l bată pe căpitanul ăsta! Vă rog să mă însoțiți, domnule. Eu voi fi făcut răspunzător...

Shevek vedea bine că omulețul e îngrijorat. Nu simțea niciun fel de remușcare, niciun fel de simpatie. Dar chiar și acolo unde se afla el, în solitudine absolută, se aplica legea, unica lege pe care o recunoscuse vreodată.

— Bine! spuse el și se ridică.

Încă se mai simțea amețit, iar umărul drept îl durea. Știa că nava își continua deplasarea, dar nu avea nicio senzație de mișcare. Nu era decât tăcere, o tăcere cumplită, terifiantă, chiar în exteriorul navei. Doctorul îl conduse prin coridoare metalice, tăcute, până într-o altă încăpere.

Era o cameră foarte mică, având pereții sudați, albi. Îi amintea lui Shevek de un anumit loc de care nu dorea să-și aducă aminte. Se opri în cadrul ușii, dar doctorul îl îndemna și se ruga de el, așa că își continuă drumul.

Încă simțindu-se amețit și letargic, se așeză pe patul ca o platformă și îl privi pe doctor fără niciun fel de curiozitate. Avea senzația că s-ar fi convenit să fie curios; acesta era primul locuitor de pe Urras pe care îl văzuse vreodată. Dar se simțea mult prea obosit. Dacă s-ar fi întins, ar fi adormit imediat.

Nu dormise toată noaptea dinainte, punându-și hârtiile în ordine. Cu trei zile mai înainte îi însoțise pe Takver și pe copii până la Peace-and-Plenty, și de atunci fusese ocupat, alergând la turnul radio pentru a schimba mesaje de ultimă oră cu locuitorii din Urras, discutând despre planuri și posibilități cu Bedap și cu ceilalți. În toate acele zile agitate, de când plecase Takver, avusese impresia că nu el face toate acele lucruri, ci că lucrurile îl fac pe el. Fusese în mâinile altora. Nu acționase după propria voință. Nu fusese nevoie. Dar propria voință era cea care inițiasse totul, care crease acest moment și zidurile care îl înconjurau în aceste clipe.

Cu cât timp în urmă? Cu ani întregi. Cu cinci ani în urmă, în liniștea nopții, la Chakar, în munți, când îi spusese lui Takver: „Voi merge la Abbenay și voi demola zidurile.“ Chiar și mai înainte, cu mult înainte, în Epoca Pulberii, în anii din vremea Foametei și a disperării, când își promisese că nu va mai acționa niciodată decât după propria voință. Și, ca urmare a acelei promisiuni, ajunsese aici, în acest moment atemporal, în acest loc fără un pământ, în această cămăruță, în această închisoare.

Doctorul îi examinase umărul zgâriat (zgârietura îl uluia pe Shevek; fusese prea tensionat și prea grăbit să-și dea seama ce se întâmplase pe terenul de aterizare și nu simțise piatra care-l lovide). Iar acum doctorul se apropia de el cu o seringă în mână.

— Nu vreau așa ceva, spuse Shevek.

Iotica pe care o vorbea era înceată și, după cum prea bine știa din dialogurile prin radio, cu o pronunție defectuoasă, dar suficient de corectă din punct de vedere gramatical. Întâmpina mai multe dificultăți de a înțelege decât de a vorbi.

— Este un vaccin contra pojarului, explică doctorul pe un ton de profesionist, fără a-i acorda importanță.

— Nu! strigă Shevek.

— Știți ce este pojarul, domnule? Întrebă doctorul după un moment, frământându-și buzele.

— Nu.

— O boală. Contagioasă. Adesea severă la adulți. Nu o aveți pe Anarres: prin măsuri profilactice a fost eliminată atunci când a fost colonizată planeta. Este frecventă pe Urras. V-ar putea ucide. Același lucru este valabil și în cazul altor infecții virale comune. Nu aveți niciun fel de rezistență. Sunteți dreptaci, domnule?

Shevek dădu din cap ca un automat. Cu grația unui prestidigitator, doctorul înfipse acul în brațul său drept. Shevek se supuse în tăcere acesteia și altor injecții care îi urmară. Nu avea dreptul să fie neîncredător sau să se opună. Se predase acestor oameni; renunțase la dreptul său natural de a lua o decizie. Dispăruse, se îndepărtase de el odată cu lumea lui – Lumea Făgăduinței, piatra seacă. Doctorul îi vorbi din nou, dar de data aceasta nu-l mai asculta.

Timp de ore sau zile a ființat într-o deplină uitare, un vid sec și jalnic, fără trecut sau viitor. Pereții îl strângeau din toate părțile. În afara lor era tăcerea. Brațele și fesele îl dureau de la atâtea injecții. Făcu febră, dar nu ajunse până la delir, ci rămase pe o muchie între rațional și irațional, teritoriul nimănu. Timpul nu mai exista. El era timpul; doar el. El era râul, săgeata, piatra. Doar că nu se mișca. Precum o piatră aruncată, suspendată la mijlocul drumului. Nu exista nici zi, nici noapte. Uneori doctorul aprindea ori stingea lumina. Pe perete, deasupra patului, era fixat un ceas. Arătătorul se mișca fără sens de la una la alta din cele douăzeci de cifre de pe cadran.

Se trezi după un somn lung, profund, și pentru că era cu fața la ceas, îl studie somnoros. Arătătorul trecuse puțin de cincisprezece, ceea ce, dacă ar fi citit cadranul începând cu miezul nopții, ca pe un ceas de douăzeci și patru de ore din Anarres, ar fi însemnat că se afla pe la mijlocul după-amiezii. Dar cum poate fi după-amiază în spațiu, între două lumi? Ei bine, la urma urmei, nava își ține propriul timp. Toate aceste calcule îi dădură un curaj imens. Se ridică și nu se mai simți amețit. Coborî din pat și își verifică echilibrul – era satisfăcător, deși avea senzația că tălpile sale nu stabilesc un contact prea ferm cu pardoseala.

Câmpul gravitațional al navei era, probabil, destul de slab. Nu-i plăcea această senzație; avea nevoie de permanență, de soliditate, de fermitate. În căutarea acestora, începu să cerceteze metodic mica încăpere.

Pereții albi erau plini de surprize, toate gata să se dezvăluie la o atingere pe tabloul de control: lavoar, closet, oglindă, birou, scaun, dulap, polițe. De lavoar erau conectate câteva dispozitive electrice misterioase, iar apa nu se oprea atunci când luai mâna de pe robinet, ci continua să curgă până când o opreai – un semn, își spuse Shevek, fie al unei mari încrederi în natura umană, fie al unor cantități nelimitate de apă caldă. Presupunând mai degrabă că e vorba de a doua alternativă, se spălă pe tot corpul și – negăsind niciun prosop – se uscă la unul dintre mecanismele acelea misterioase care emana un curent plăcut, înțepător, de aer cald. Negăsind haine noi, le îmbracă tot pe acelea pe care descoperise că le purta când se trezise: pantaloni largi, legați cu un șnur, și o tunică fără nicio formă, ambele de un galben strălucitor, cu buline albastre. Se privi într-o oglindă. Consideră efectul de-a dreptul nefericit. Oare așa se îmbracă oamenii de pe Urras? Căută în zadar un pieptăn, se mulțumi să-și dea părul pe spate și, așa gătit, încercă să părăsească încăperea. Ceea ce se dovedea imposibil. Ușa era încuiată. Neîncrederea lui Shevek se transformă în mânie, un anumit fel de mânie, o dorință oarbă de a comite un act de violență, așa cum nu mai simțise până atunci în întreaga lui viață. Răsuci furios clanța imobilă, bătu cu palmele în metalul alunecos al ușii, dădu o lovitură butonului soneriei pe care doctorul îi spusese să o folosească în caz de nevoie. Nu se întâmplă nimic. Pe panoul de comandă al interfonului mai erau o mulțime de alte butonașe numerotate, de diferite culori. Izbi cu mâna în toate deodată. Difuzorul din perete începu să bălămească.

— Cine dracu', da, vin imediat... afară... clar... ce... de la douăzeci și doi...

— Deschide ușa! strigă Shevek, făcându-le pe toate să amuțească.

Ușa se deschise, doctorul aruncă o privire înăuntru. Văzându-i capul chel, îngrijorat, gălbui la culoare, mânia lui Shevek se domoli, retrăgându-se într-un cotlon întunecat, interior.

— Ușa era încuiată, spuse el.

— Regret, profesore Shevek... o precauție... contaminare...
Îi ținem pe ceilalți izolați...

— Să închizi de afară ori să închizi înăuntru este același lucru, răspuse Shevek îndreptând asupra doctorului o privire luminoasă, îndepărtată.

— Securitatea...

— Securitate? Trebuie să fiu ținut într-o cutie?

— Salonul ofițerilor, plusă doctorul grăbit, pe un ton de scuză. Vă este foame, domnule? Poate că doriți să vă îmbrăcați și apoi putem merge în salon.

Shevek cercetă îmbrăcămintea doctorului: pantaloni albaștri strânși pe picior, vârați în cizme care arătau la fel de netede și de fine ca materialul pantalonilor, o tunică violet, deschisă în față și prinsă cu catarama de argint, iar sub aceasta, vizibilă numai la gât și la încheieturile mâinilor, o cămașă din tricot, de un alb strălucitor.

— Nu sunt îmbrăcat corespunzător? Întrebă Shevek în cele din urmă.

— O, nu vă faceți probleme, merge și pijamaua. Nu e nevoie de formalități pe o navă de transport.

— Pijama?

— Ceea ce purtați în acest moment. Îmbrăcămintea pentru dormit.

— Haine pe care le porți în timp ce dormi?

— Exact.

— Unde sunt hainele cu care eram îmbrăcat? Întrebă Shevek, clipind, fără niciun alt comentariu.

— Hainele dumneavoastră? Le-am dat la curățat... la sterilizat. Sper că nu vă deranjează, domnule...

Doctorul examinează un panou din perete pe care Shevek nu-l descoperise încă și scoase un pachet învelit într-o hârtie de un verde-deschis. Despachetă vechiul costum al lui Shevek, care arăta foarte curat și oarecum redus ca dimensiuni, mototoli hârtia verde, activează un alt panou, aruncă hârtia într-un container care se deschisese, apoi zâmbi nesigur.

— Acesta este, domnule Shevek.

— Ce se întâmplă cu hârtia?

— Cu hârtia?

— Cu hârtia verde.

— A, am aruncat-o la gunoi.

— La gunoi?

— Va fi distrusă. Va fi arsă.

— Voi ardeți hârtia?

— Poate că este doar aruncată în spațiu. Nu știu. Nu sunt medic spațial, profesore Shevek. Mi s-a acordat onoarea de a vă îngriji, datorită experienței mele cu alți vizitatori din alte lumi, ambasadorii de pe Terra și de pe Hain. Eu coordonez procedurile de decontaminare și acomodare pentru toți străinii care sosesc în A-Io. Bineînțeles, nu vreau să spun că dumneavoastră sunteți un străin în același sens, preciză doctorul, privindu-l cu timiditate pe Shevek, care nu înțelesese chiar toate cuvintele, dar putea să discearnă, dincolo de cuvinte, firea sa preocupată, rezervată, bine intenționată.

— Așa este, îl asigură Shevek, poate că acum două sute de ani am avut amândoi aceeași bunică, pe Urras.

Shevek începu să se îmbrace cu hainele sale și, în timp ce își trăgea cămașa peste cap, îl văzu pe doctor introducând „hainele de dormit“ în containerul pentru „gunoi“. Se opri cu cămașa în dreptul nasului, apoi o scoase complet, îngenunche și deschise containerul. Era gol.

— Hainele sunt arse?

— A, acelea sunt niște pijamale ieftine, articole de consum – le porți și le arunci, costă mai puțin decât să le speli.